

Finansal Kurumlar Birliği

Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni

2024 Nisan

Akademik Danışmanlar

Doç. Dr. İbrahim SIRMA

Prof. Dr. Murat ŞEKER

Doç. Dr. Arif SALDANLI

Doç. Dr. Hakan BEKTAŞ

Araştırmacılar

Doç. Dr. Şeref BOZOKLU

Doç. Dr. Elçin ŞİŞMANOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra UZUN

Finansal Kurumlar Birliği

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13 River Plaza Kat: 18 Ofis No: 48-49 34394 Şişli /
İSTANBUL

0212 924 44 70

<https://www.fkb.org.tr/>

fkb@fkb.org.tr

Kaynak Gösterimi: Sırma, İ., M. Şeker, A. Saldanlı, H. Bektaş, vd.; (2024). *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni Nisan 2024* İstanbul.

ÖNSÖZ

Banka dışı finans sektörünün gelişmesi yönünde önemli bir misyon yüklenen Finansal Kurumlar Birliği (FKB) ile İstanbul Üniversitesi arasında *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi* oluşturulmasına ilişkin imzalanan protokol kapsamında; 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu uyarınca FKB bünyesinde işletilmekte olan Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi'nde (FKSTS) yer alan veriler ile FKB'nin raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan Finansman Sektörü verilerinden hareketle FKB Ekonomik Görünüm Endeksi ve alt endeksler üretilmektedir.

Bu kapsamda; 6361 sayılı Kanun uyarınca Birlik bünyesinde kurulmuş olan ve dijitalleşmeye verdiğimiz önem ile ilave fonksiyonlar eklenerek 2015 yılından bu yana faaliyetine devam eden MFKS, FKSTS ve bunların yanı sıra Finansman Sektörü verileri endeks oluşumuna önemli girdi sağlamaktadır. Banka ve faktoring şirketlerine temlik edilen ticari alacakları ve ödeme araçlarını kayıt altına alan MFKS'de bugüne kadar 44,8 milyon adet belge işleme alınmıştır. Finansal kiralama şirketleri, katılım, yatırım ve kalkınma bankalarının imzaladıkları finansal kiralama sözleşmelerini kayıt altına alan FKSTS'de ise bugüne kadar 194 bin adet sözleşme tescil edilmiştir. Söz konusu iki sistemden alınacak anlık veriler ile Finansman Sektörü işlem hacmi ve sözleşme adedi verileri ile oluşturulan endeksin; Türkiye'de ticaret ve yatırım eğilimini ölçümleyen öncü gösterge olması hedeflenmektedir. Aynı zamanda sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi ile sektörün iktisadi beklentileri ve yönelimleri tespit edilmektedir. Bahsi geçen araştırmalar İstanbul Üniversitesi'ndeki akademik ekip tarafından yürütülmekte olup, sonuçlar her ay düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

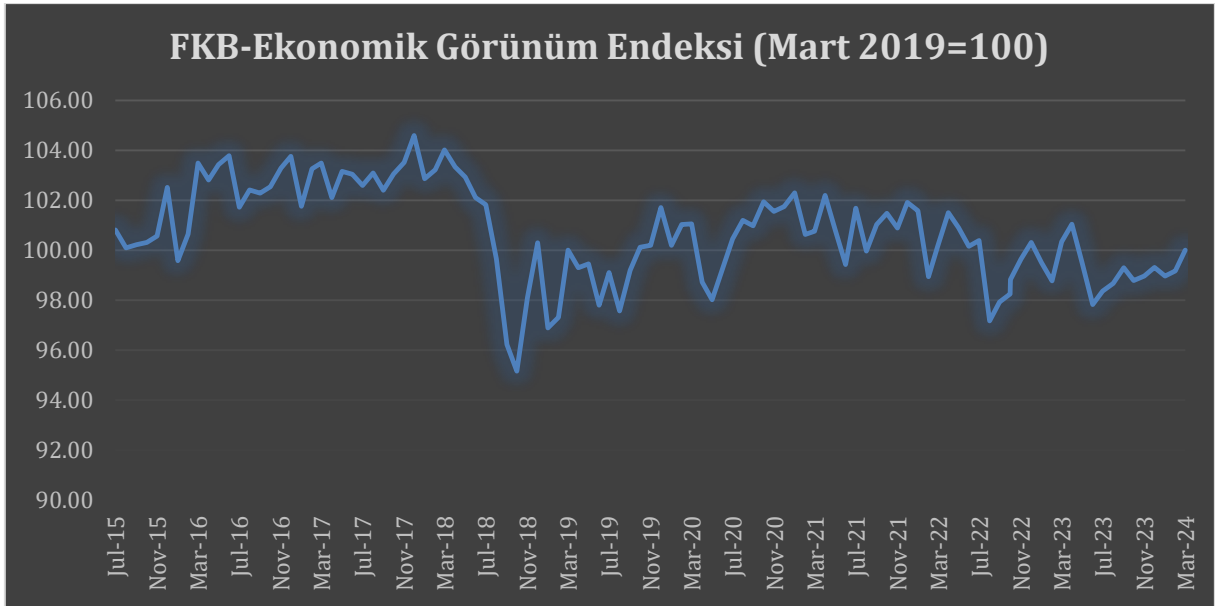
Finansal Kurumlar Birliği

İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar

1. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB – EGE) Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB-EGE), Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerine konu olan Finansman Sektör verilerden türetilmiş bir endekstir. FKB-EGE, FKB Faktoring Endeksi, FKB Finansal Kiralama Endeksi ve FKB Finansman Endeksi olmak üzere üç alt endeksi içinde barındıran bir bileşke endekstir. Endeksin metadatası 2015 şubat ayı itibariyle başlayan aylık frekans verilerine dayanmaktadır. Metodolojide detayları belirtildiği üzere yapılan analizler neticesinde 2019 Mart verisi baz dönem olarak belirlenmiştir. Aylık olarak açıklanacak bileşke ve alt endekslerde değerin yükselmesi ekonomik görünümün olumlu yönde, düşmesi ise olumsuz yönde yorumlanmalıdır.

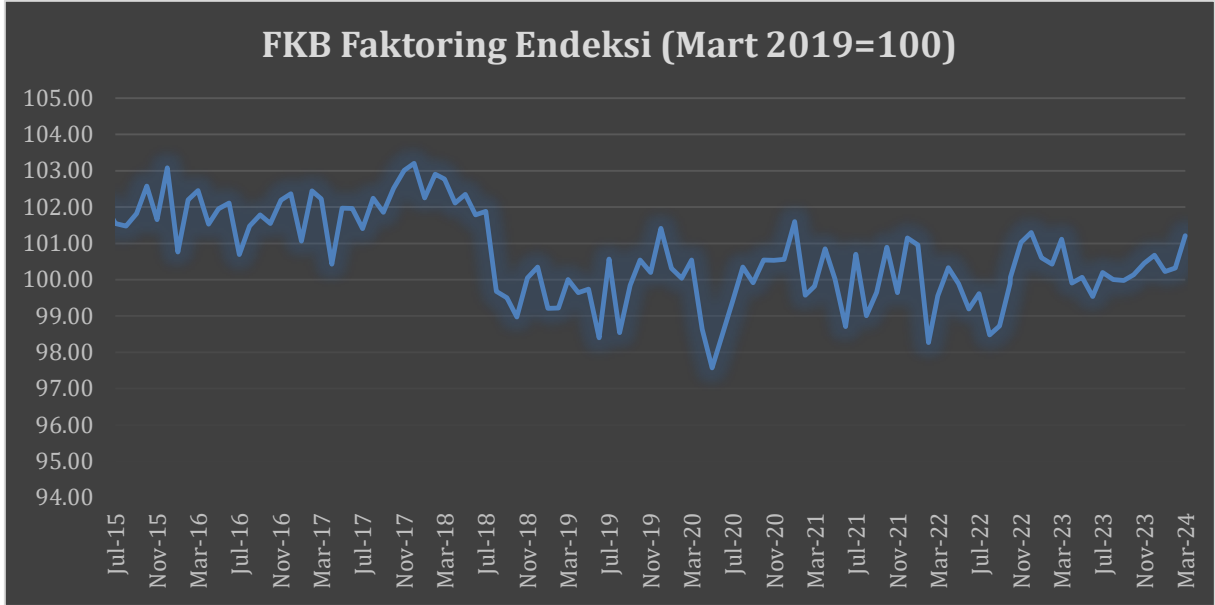
FKB-EGE, şubat 2015 tarihinden itibaren aylık olarak hesaplanmıştır. Mart 2018 tarihine kadar yükselen endeks Nisan 2018'den itibaren düşmeye başlamış ve Ekim 2018 tarihinde en düşük değerini görmüştür. Kasım 2018'den itibaren tekrar yükselmeye başlayan endeks, endeksi oluşturan sektörlerdeki gidişata göre dalgalı bir seyir izlemektedir. 2023 yılı içerisinde endeksin değişimine bakıldığında yıl içi en yüksek değere ulaştığı Nisan ayına göre daha düşük olmasına rağmen Haziran ayı itibari ile trendin yükselmeye devam ettiği görülebilmektedir. Endeks şubat 2024 verilerine göre 0,83 puan artarak Mart ayında 100 puana yükselmiştir.

Grafik 1: FKB-Ekonomik Görünüm Endeksi

1.1. FKB Faktoring Endeksi

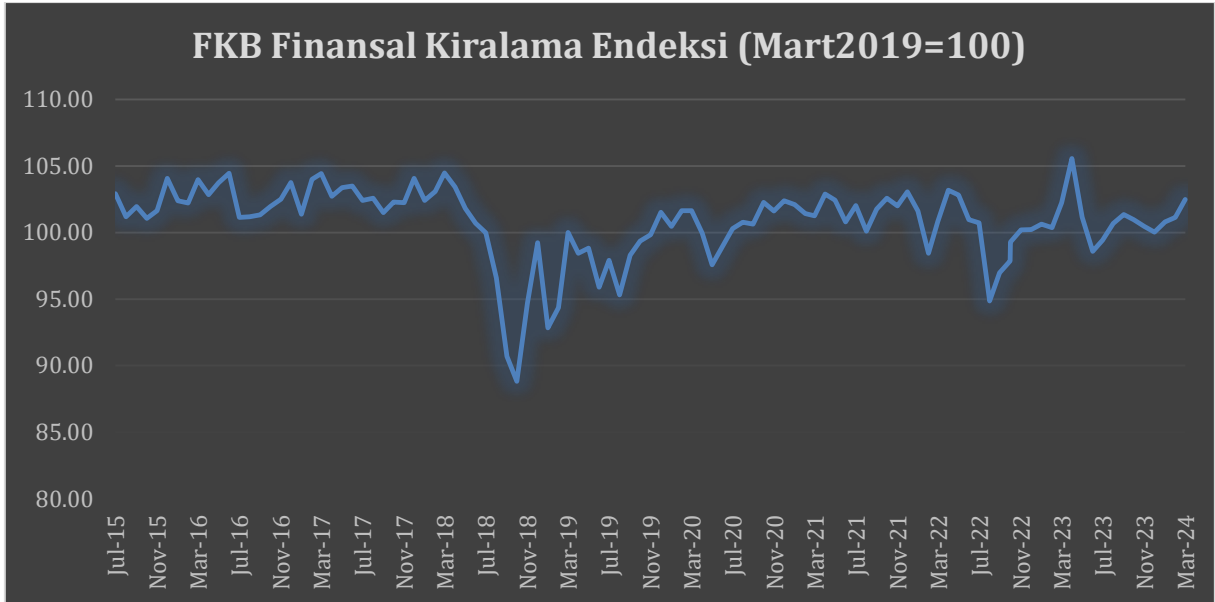
Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ile FKB bünyesindeki raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks, en düşük değerini Mayıs 2020 tarihinde 97,57 puanla, en yüksek değerini ise 103,59 puanla Mart 2015 tarihinde almıştır. Endeks, faktoring sektörünün gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Endeksin son aylardaki değişimine bakıldığında şubat 2024 verilerine göre 0,89 puan artarak Mart ayında 101,21 puana yükseldiği grlmektedir.

Grafik 2: FKB Faktoring Endeksi

1.2. FKB Finansal Kiralama Endeksi

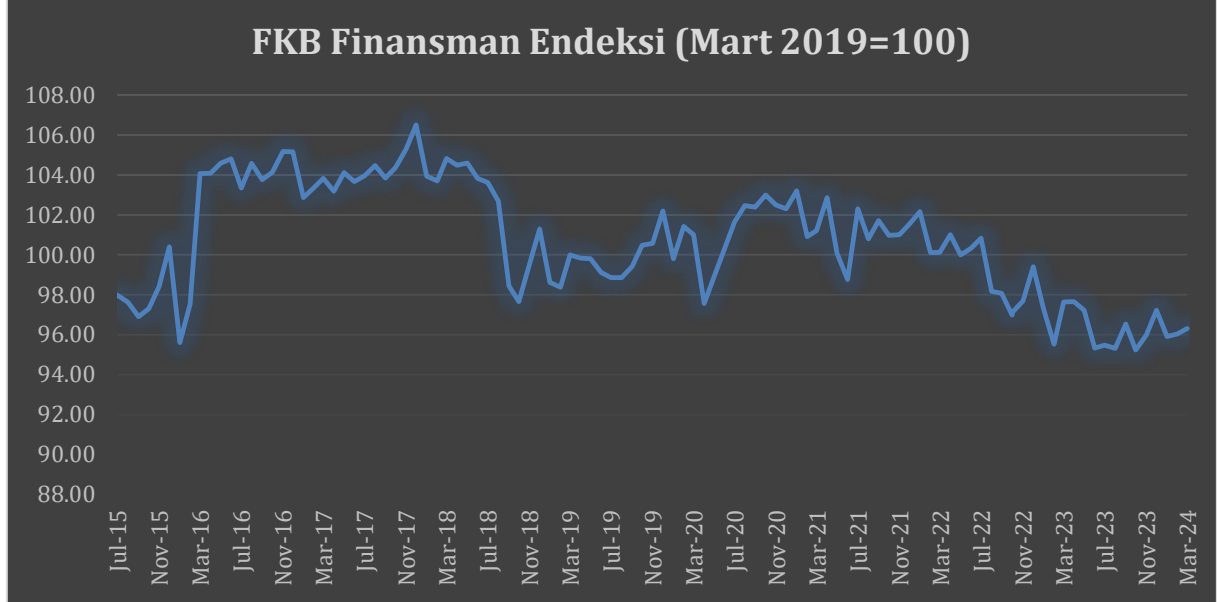
Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini Ekim 2018’de 88,82 puanla, en yüksek değerini ise Nisan 2023 tarihinde 105,55 puanla almıştır. Finansal kiralama sektöründen elde edilen verilere göre hesaplanan endeks sektör gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Şubat 2024 verilerine göre 101,14 puan olan endeks değeri **Mart** ayında **1,35 puan artarak 102,49** puana yükselmiştir.

Grafik 3: FKB Finansal Kiralama Endeksi

1.3. FKB Finansman Endeksi

FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini 95,24 puanla Ekim 2023 tarihinde, en yüksek değerini ise 106,52 puanla Aralık 2017 tarihinde almıştır. Endeksin son aylardaki verilerine bakıldığında Şubat 2024 tarihinde 96,04 puan olan endeks **0,26** puan artarak **Mart** ayında **96,30** puana yükselmiştir.

Grafik 4: FKB Finansman Endeksi

2. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Sonuçları

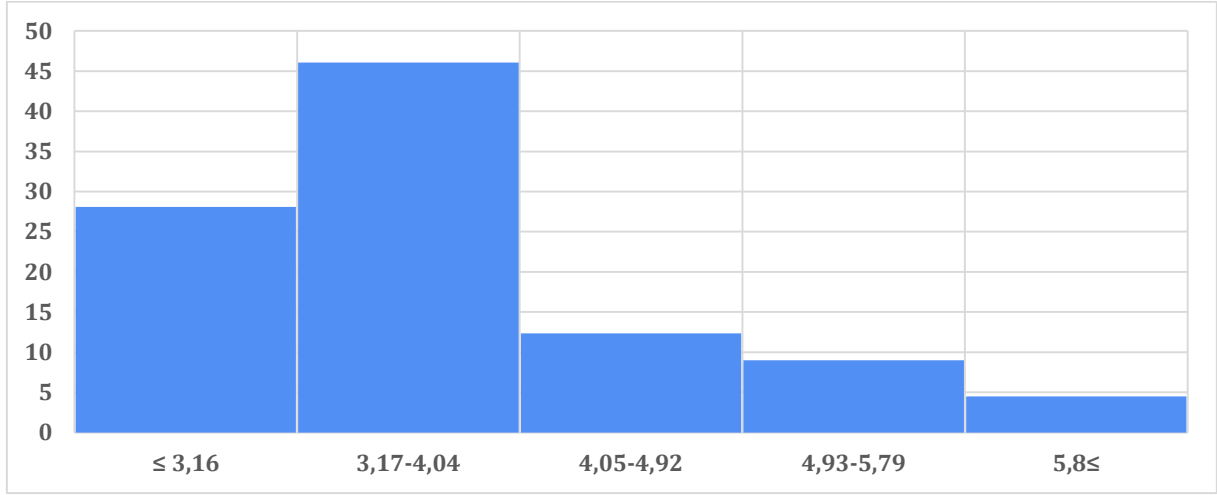
Finansal Kurumlar Birliği (FKB) Nisan ayı Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi, 1 Nisan 2024 – 7 Nisan 2024 tarihleri arasında 90 katılımcı tarafından yanıtlanmış ve sonuçlar, katılımcıların yanıtları toplulaştırılarak değerlendirilmiştir. Bu araştırma FKB üyesi olan Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman, Varlık Yönetim ve Tasarruf Finansman sektörlerinde faaliyet gösteren şirket yöneticileri ile yürütülmüştür. Ayrıca, FKB yönetimi ve uzmanlarından katılım sağlanmıştır. Her ay düzenli olarak yürütülecek bu araştırmanın sonuçları FKB üyelerinin ekonomiye ve sektörlerine ilişkin beklentilerinin gözlemlenmesi hedeflenmektedir.

Tablo 1: Katılımcı Profili

Katılımcı Profili	Yanıtlayan
Faktoring	34
Finansal Kiralama	8
Finansman	19
Tasarruf Finansman	1
Varlık Yönetim	18
Profesyoneller	10
TOPLAM	90

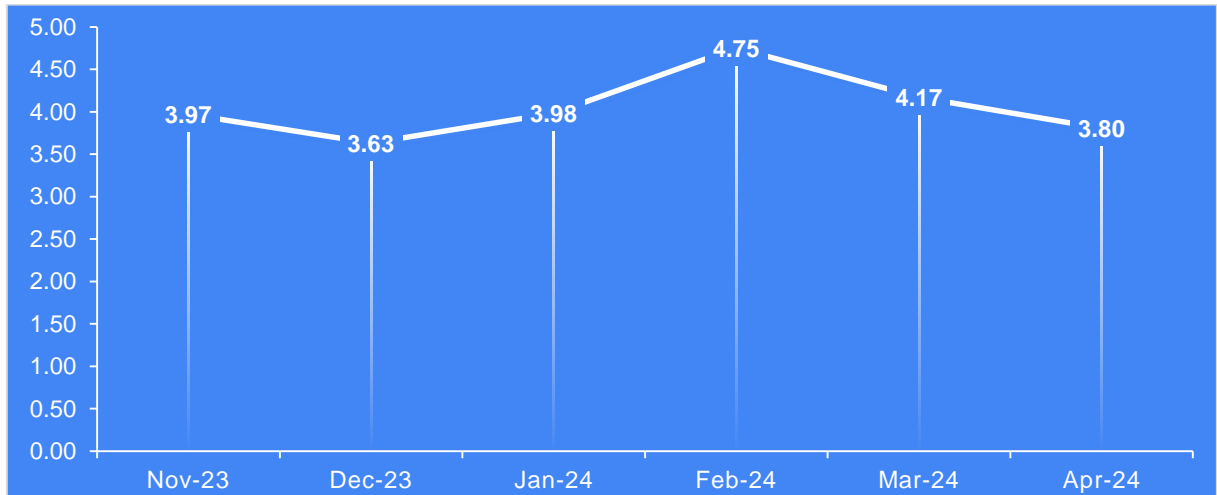
2.1. Enflasyon Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin enflasyon beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. 2024 yılı Nisan ayı anket döneminde, katılımcıların aylık enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 28,1'inin 3,16'dan düşük, yüzde 46,1'inin 3,17-4,04 aralığında, yüzde 12,4'ünün 4,05-4,92 aralığında, yüzde 9'unun 4,93-5,79 aralığında, yüzde 4,5'inin ise 5,80'den büyük olduğu gözlenmektedir.

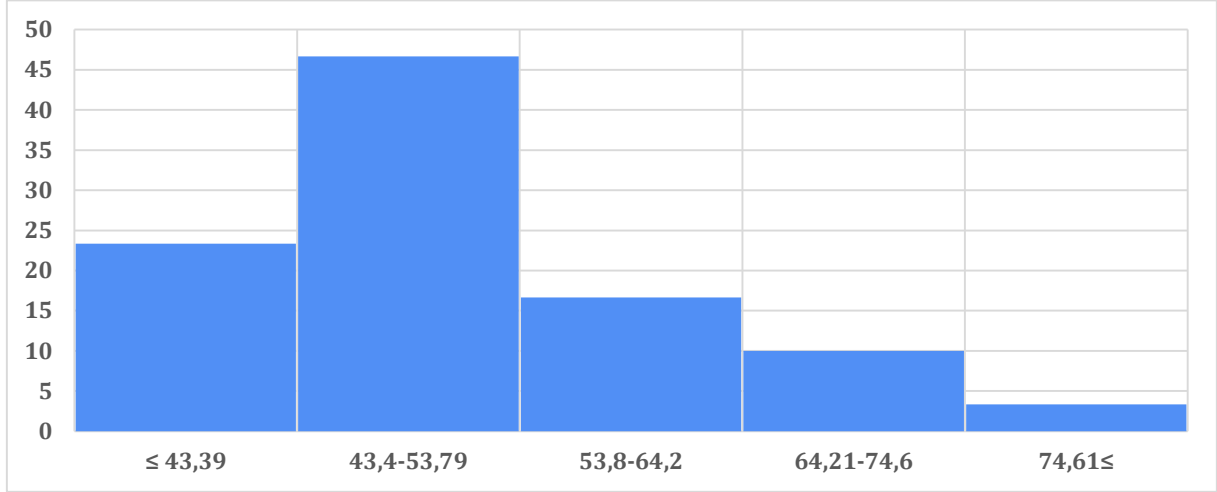
Grafik 5: Aylık Enflasyon Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayı enflasyon beklentisinin ortalama %3,80 olduğu tespit edilmiştir.** Aylık enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcıların verdikleri cevaplara göre aylık enflasyon beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görölmektedir.

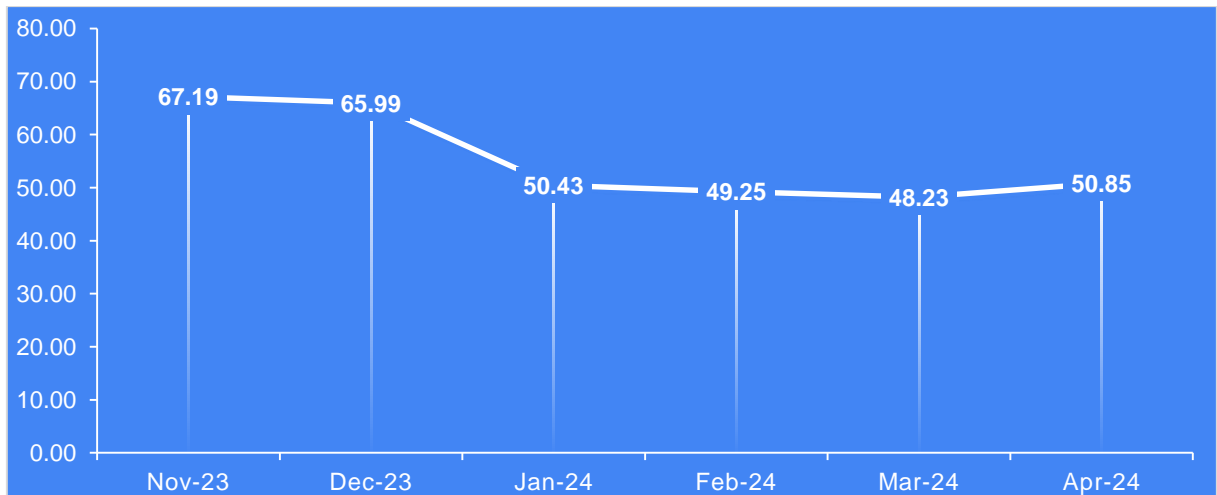
Grafik 6: Aylık Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların cari yıl sonu enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde, yüzde 23,3'ünün 43,39'dan düşük, yüzde 46,7'sinin 43,40-53,79 aralığında, yüzde 16,7'sinin 53,80-64,20 aralığında, yüzde 10'unun 64,21-74,60 aralığında, yüzde 3,3'ünün ise 74,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.

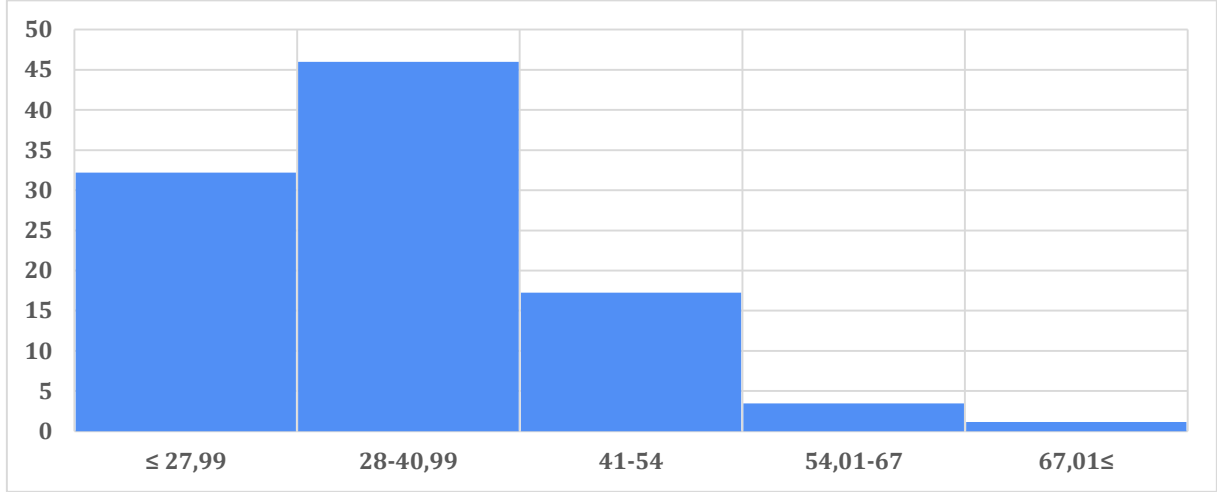
Grafik 7: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2024 yıl sonu için %50,85 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu enflasyon beklentisi değişiminde bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

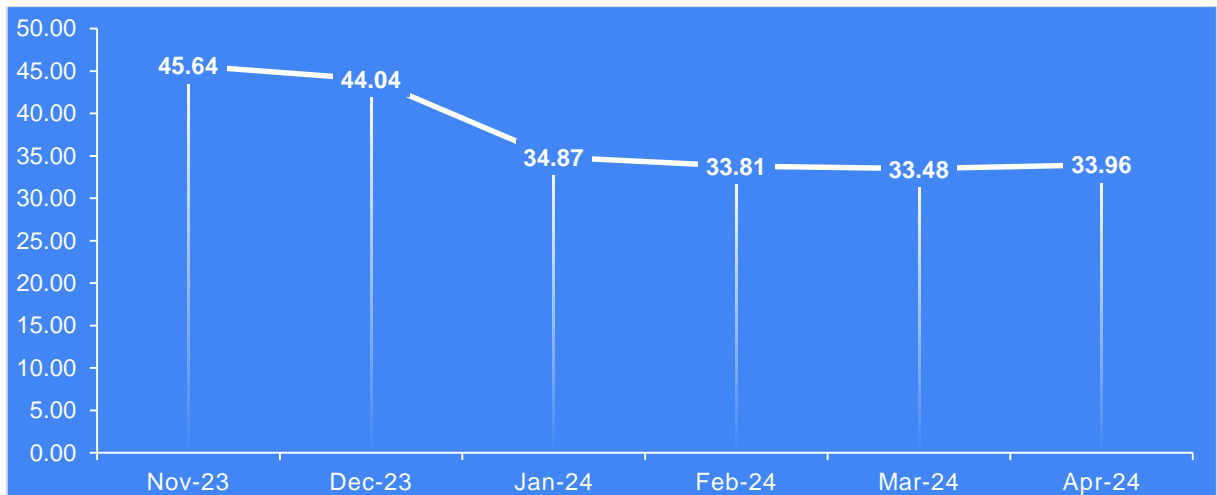
Grafik 8: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 32,2'sinin 27,99'dan düşük, yüzde 46'sının 28,00-40,99 aralığında, yüzde 17,2'sinin 41,00-54,00 aralığında, yüzde 3,5'inin 54,01-67,00 aralığında, yüzde 1,2'sinin ise 67,01'den büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 9: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

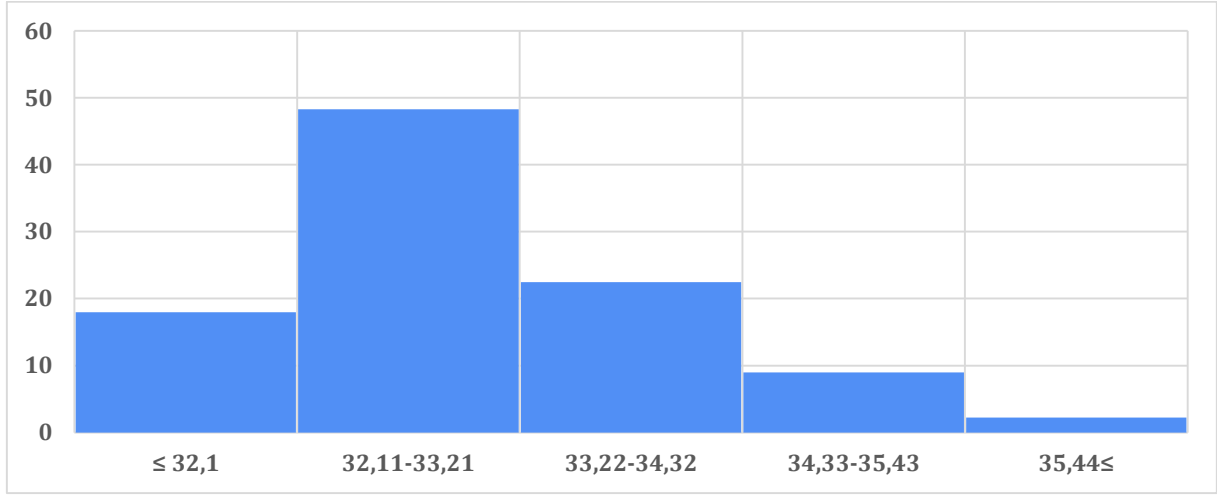
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2025 yıl sonu için %33,96 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi değişiminde bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Grafik 10: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değişimi

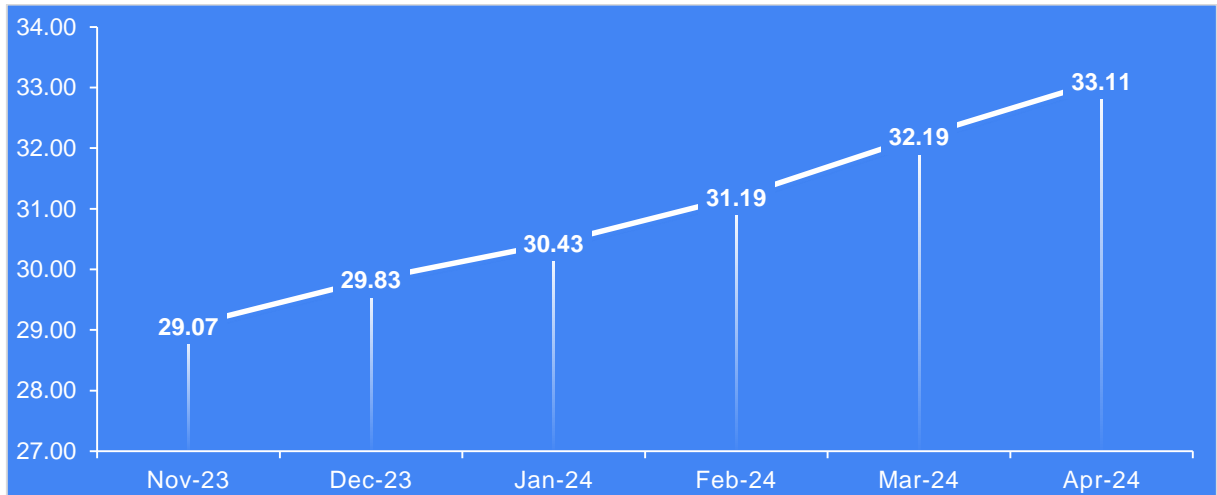
2.2. Kur Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin ABD dolar kuru beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. Katılımcıların cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde yüzde 18'inin 32,10'dan düşük, yüzde 48,3'ünün 32,11-33,21 aralığında, yüzde 22,5'inin 33,22-34,32 aralığında, yüzde 9'unun 34,33-35,43 aralığında, yüzde 2,3'ünün ise 35,44'ten büyük olduğu gözlenmektedir.

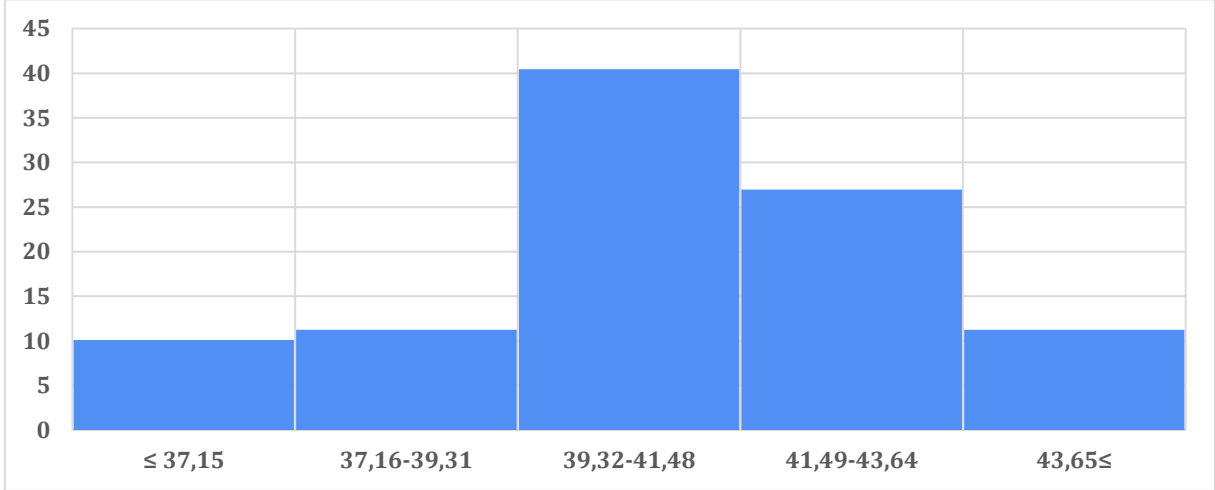
Grafik 11: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Uç değerlerin dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayı sonu ABD dolar kuru beklentisinin ortalama 33,11 TL olduğu tespit edilmiştir.** Cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

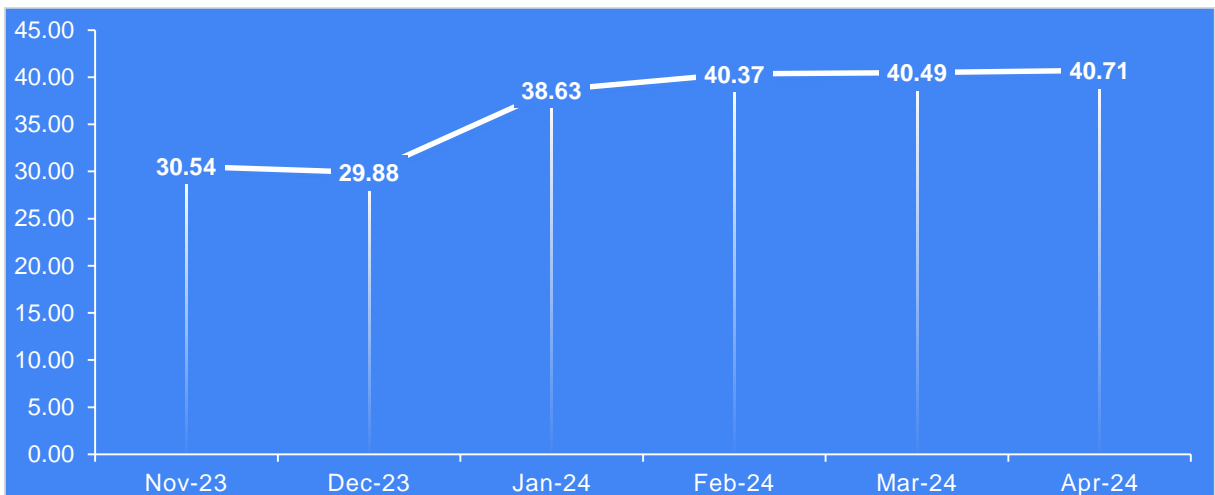
Grafik 12: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

Katılımcıların cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değerlendirildiğinde, yüzde 10,1'inin 37,15'ten düşük, yüzde 11,2'sinin 37,16-39,31 aralığında, yüzde 40,5'inin 39,32-41,48 aralığında, yüzde 27'sinin 41,49-43,64 aralığında, yüzde 11,2'sinin ise 43,65'ten büyük olduğu gözlenmektedir.

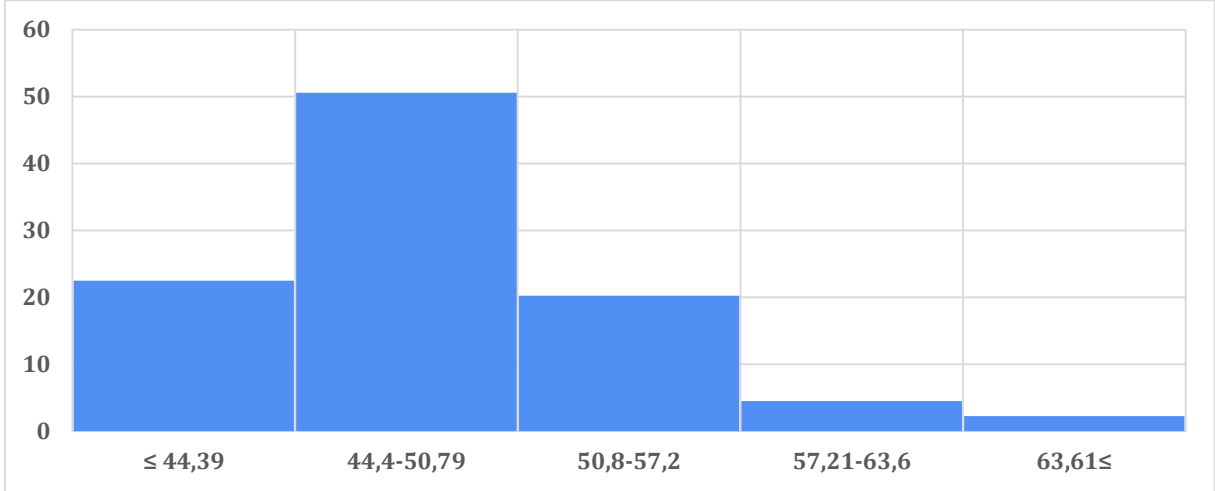
Grafik 13: Cari Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2024 yıl sonu için 40,71 TL olduğu tespit edilmiştir**. Cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

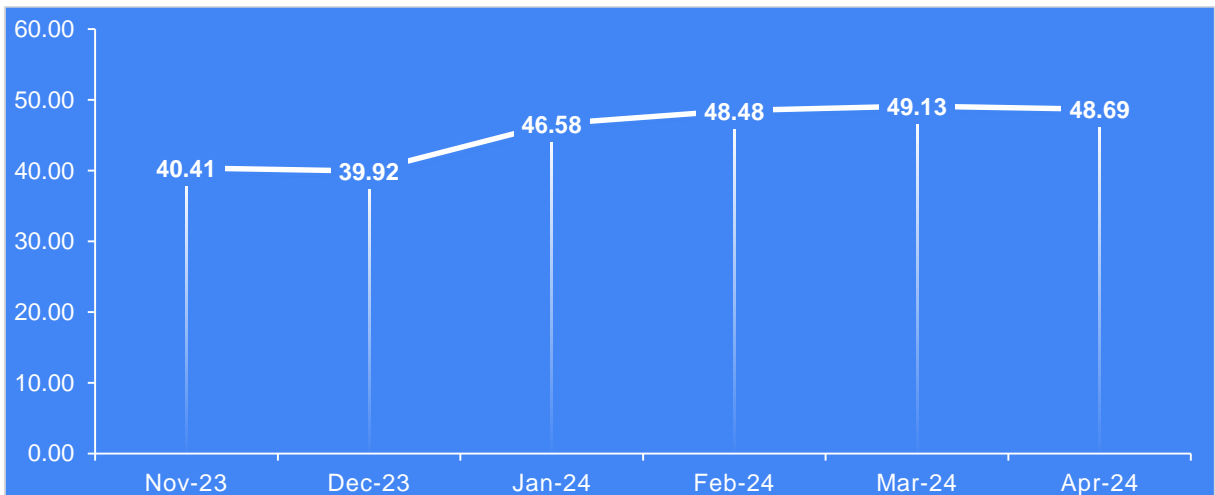
Grafik 14: Cari Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 22,5'inin 44,39'dan düşük, yüzde 50,6'sının 44,40-50,79 aralığında, yüzde 20,2'sinin 50,80-57,20 aralığında, yüzde 4,5'inin 57,21-63,60 aralığında, yüzde 2,3'ünün ise 63,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 15: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

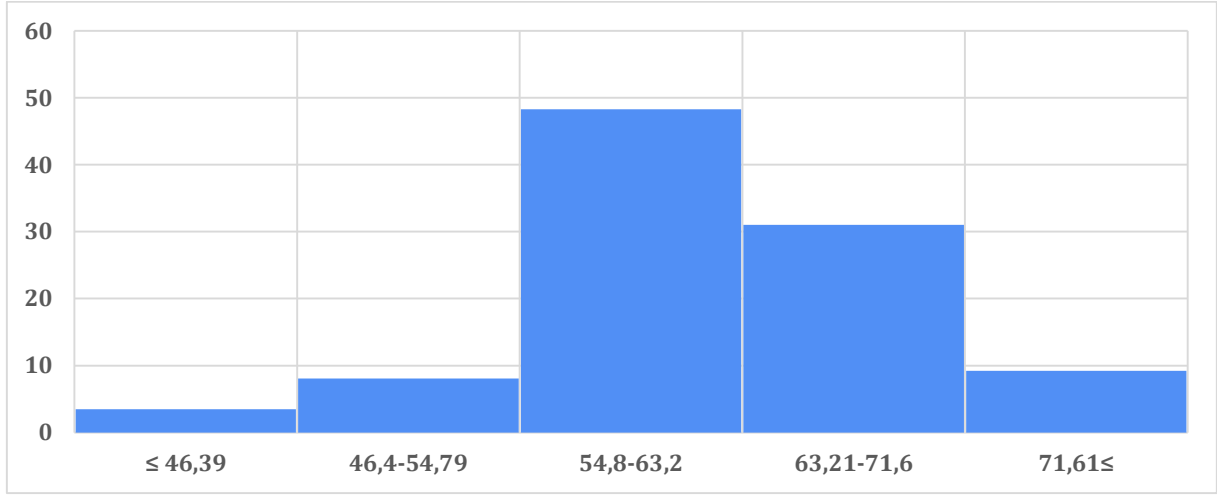
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2025 yıl sonu için 48,69 TL olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde genel olarak bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

Grafik 16: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

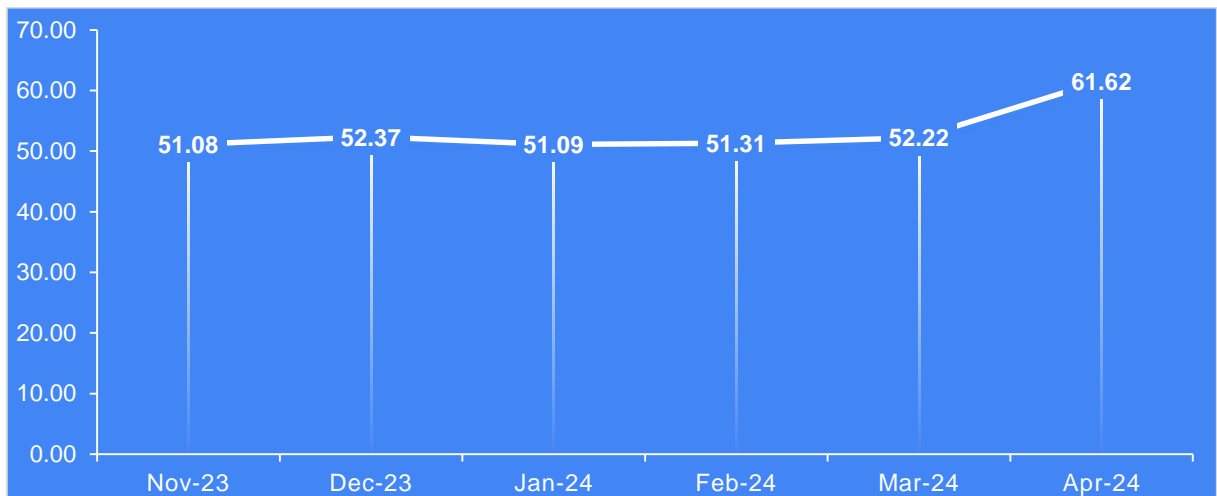
2.3. Faiz Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin kısa vadeli ticari kredi faiz oranı ve sektörel ortalama faiz oranı beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde; yüzde 3,4'ünün 46,39'dan düşük, yüzde 8,1'inin 46,40-54,79 aralığında, yüzde 48,3'ünün 54,80-63,20 aralığında, yüzde 31'inin 63,21-71,60 aralığında, yüzde 9,2'sinin ise 71,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.

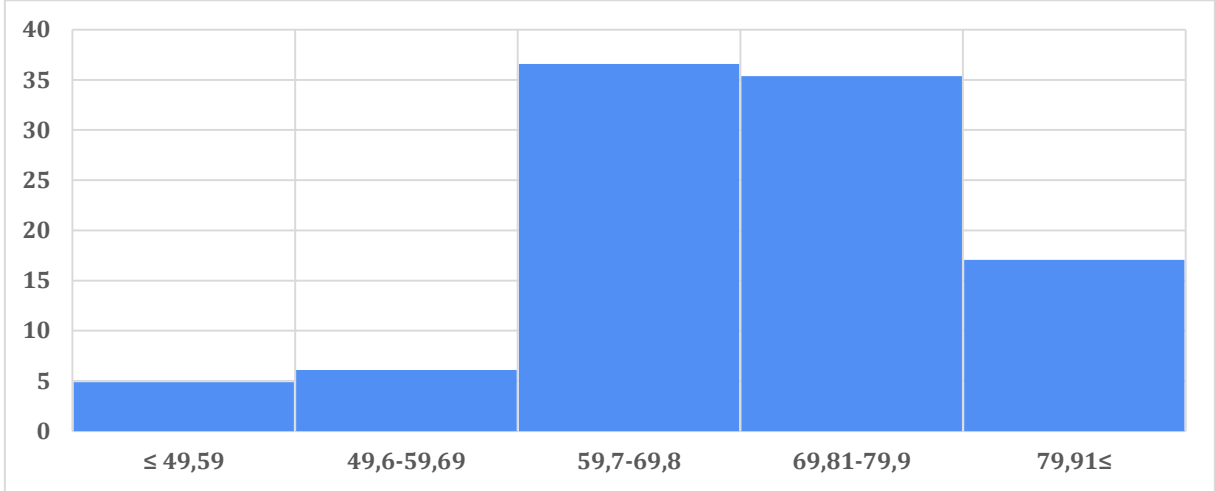
Grafik 17: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisinin ortalama %61,62 olduğu tespit edilmiştir**. Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi değişiminde bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

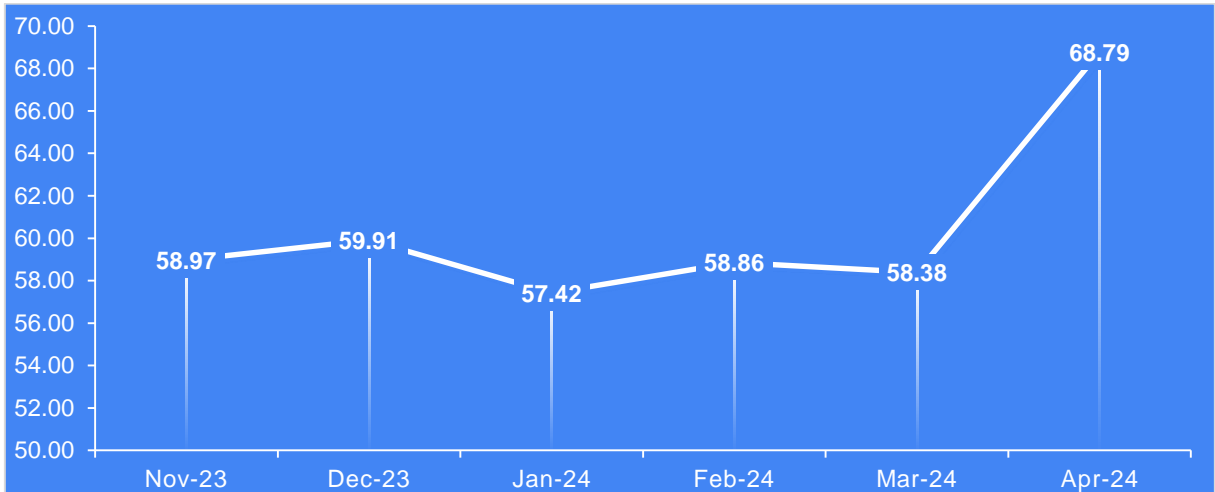
Grafik 18: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi Değerşimi

Katılımcıların sektör ortalama faiz oranı beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 4,9'unun 49,59'dan düşük, yüzde 6,1'inin 49,60-59,69 aralığında, yüzde 36,6'sının 59,70-69,80 aralığında, yüzde 35,4'ünün 69,81-79,90 aralığında, yüzde 17,1'inin ise 79,91'den büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 19: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi

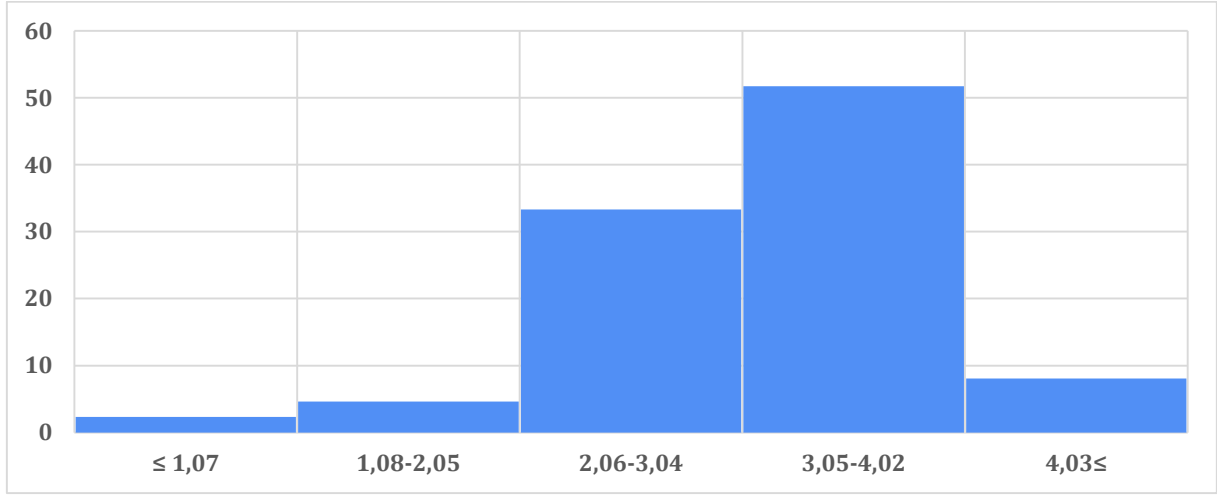
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında sektörel ortalama faiz oranı beklentisinin ortalama %68,79 olduğu tespit edilmiştir.** Sektör ortalama faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar sektör ortalama faiz oranı beklentisi değişiminde bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Grafik 20: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi Değişimi

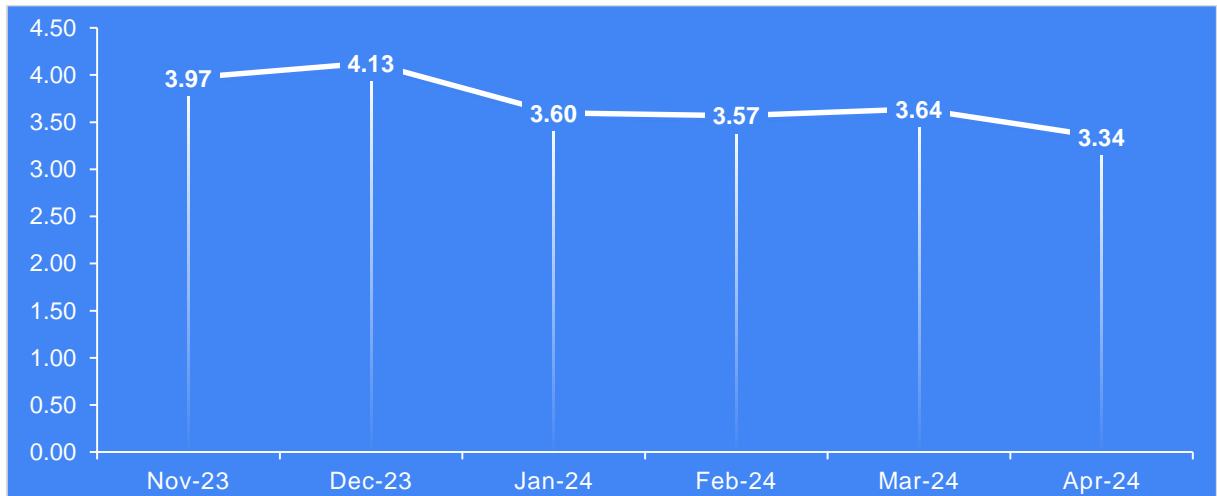
2.4. GSYH Büyüme Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyüme beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların cari yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 2,30'unun 1,07'den düşük, yüzde 4,6'sının 1,08-2,05 aralığında, yüzde 33,3'ünün 2,06-3,04 aralığında, yüzde 51,7'sinin 3,05-4,02 aralığında, yüzde 8,1'inin ise 4,03'ten büyük olduğu gözlenmektedir.

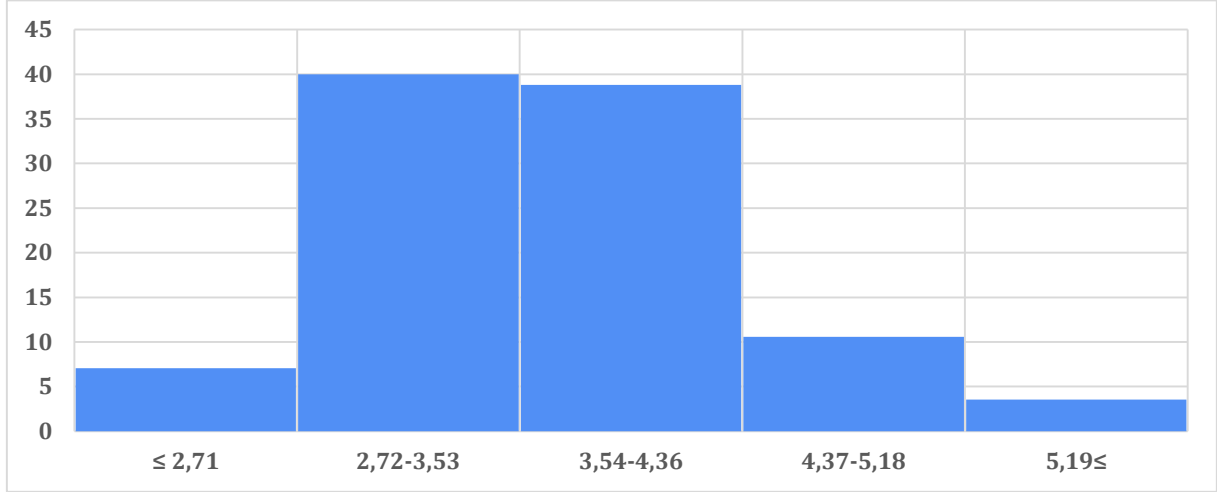
Grafik 21: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında 2024 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,34 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

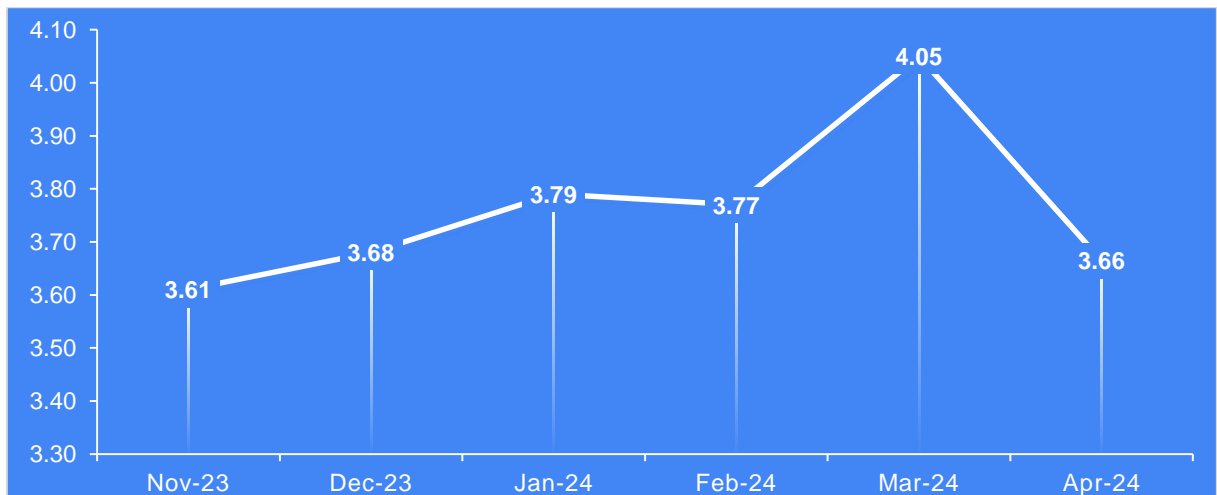
Grafik 22: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde; yüzde 7,1'inin 2,71'den düşük, yüzde 40'ının 2,72-3,53 aralığında, yüzde 38,8'inin 3,54-4,36 aralığında, yüzde 10,6'sının 4,37-5,18 aralığında, yüzde 3,5'inin ise 5,19'dan büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 23: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

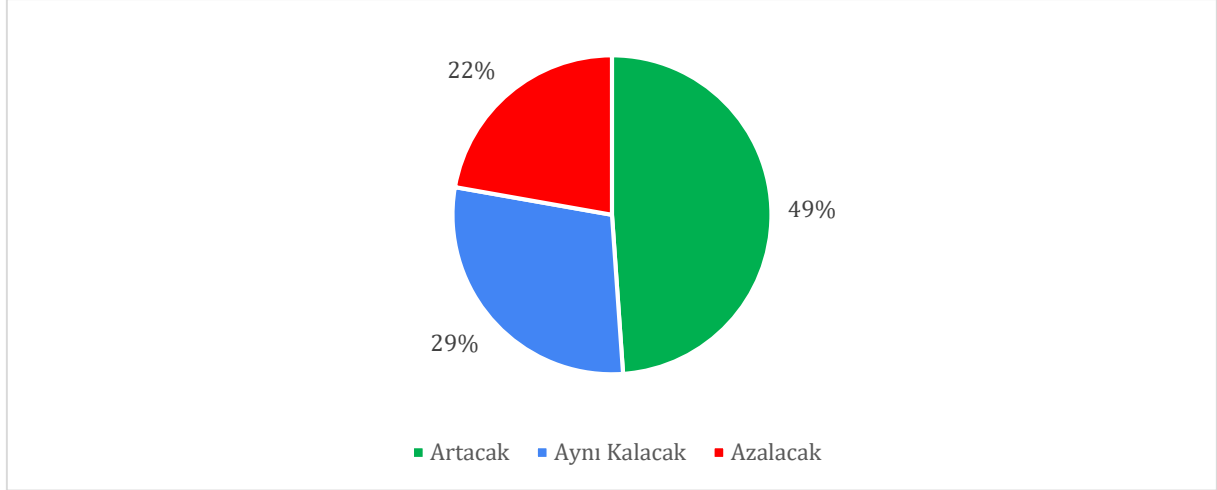
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında 2025 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,66 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son ayda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Grafik 24: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

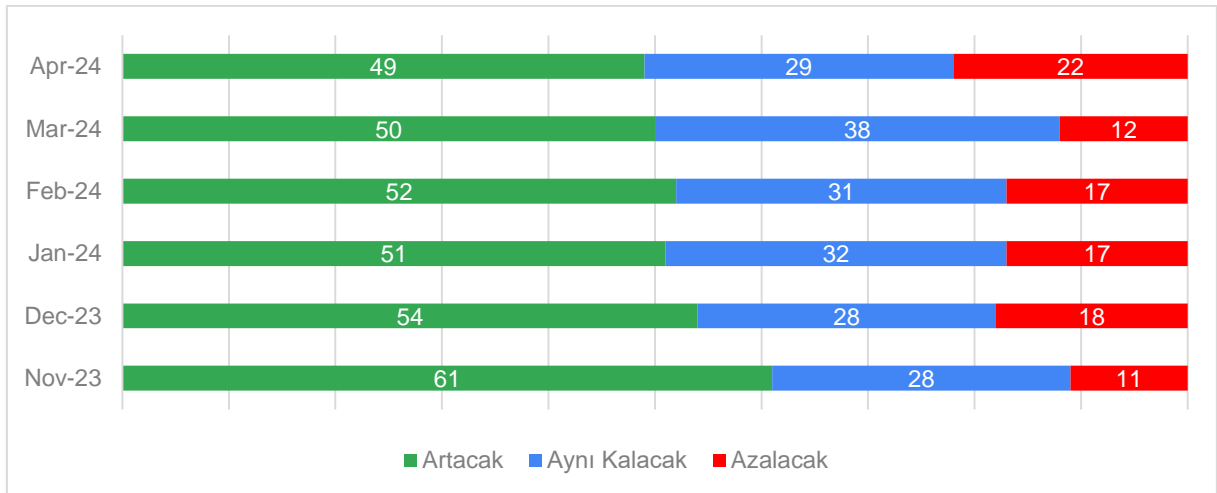
2.5. Sektörel Beklentiler

Araştırmada sektör yöneticilerinin sektörlerindeki işlem hacmi, takipteki kredi oranı, tahsilat değişimi ve genel gidişat hakkındaki beklentileri sorulmuştur. **Nisan** ayında önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 49'u artacağını, yüzde 22'si azalacağını, yüzde 29'u ise aynı kalacağını belirtmiştir.

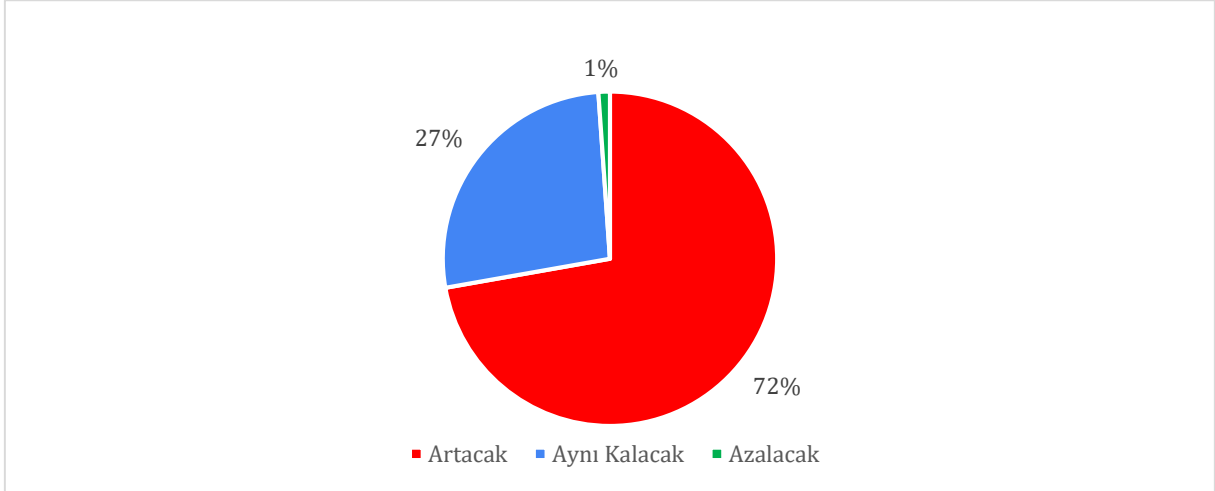
Grafik 25: İşlem Hacmi Beklentisi

Önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklenti değişiminin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki işlem hacmi beklentilerindeki artışta bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görülmüştür.

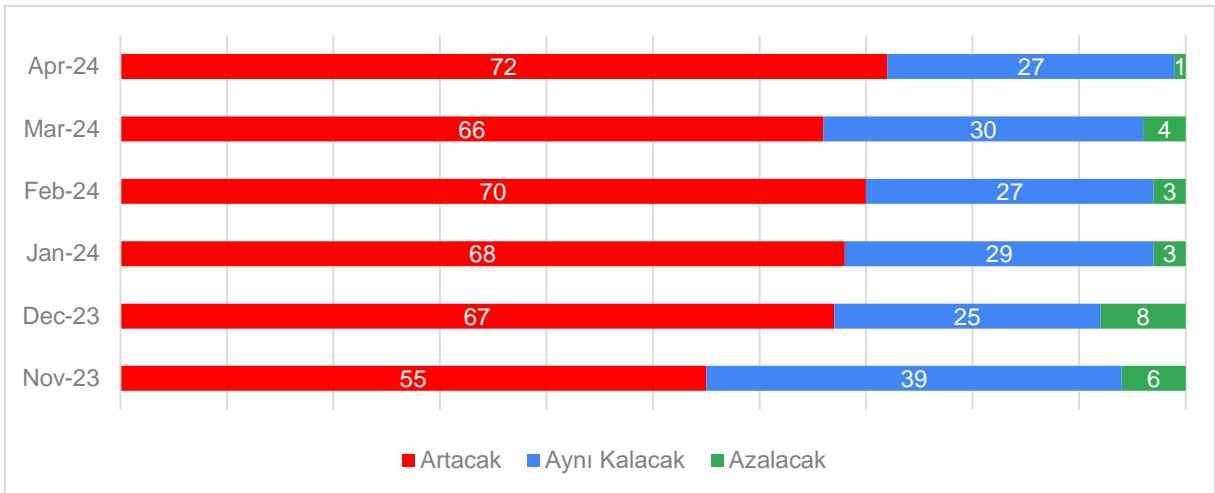
Grafik 26: İşlem Hacmi Beklentisi Değerimi

Nisan ayında gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 72'si artacağını, yüzde 1'i azalacağını, yüzde 27'si ise aynı kalacağını belirtmiştir.

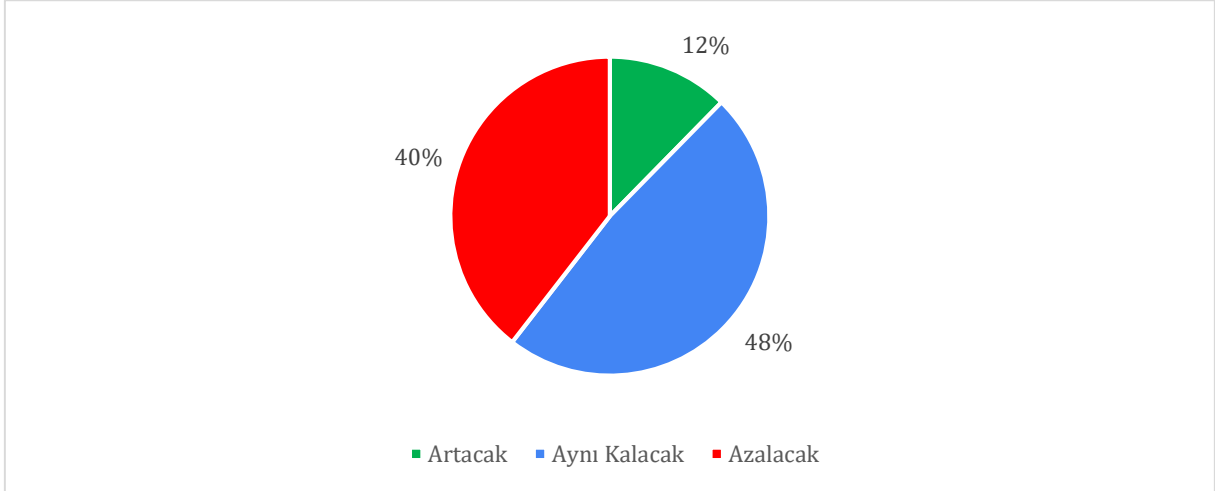
Grafik 27: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde NPL değişimi hakkında artış beklentilerinin genel olarak artacağı yönünde tahminlerinin olduğu görülmüştür.

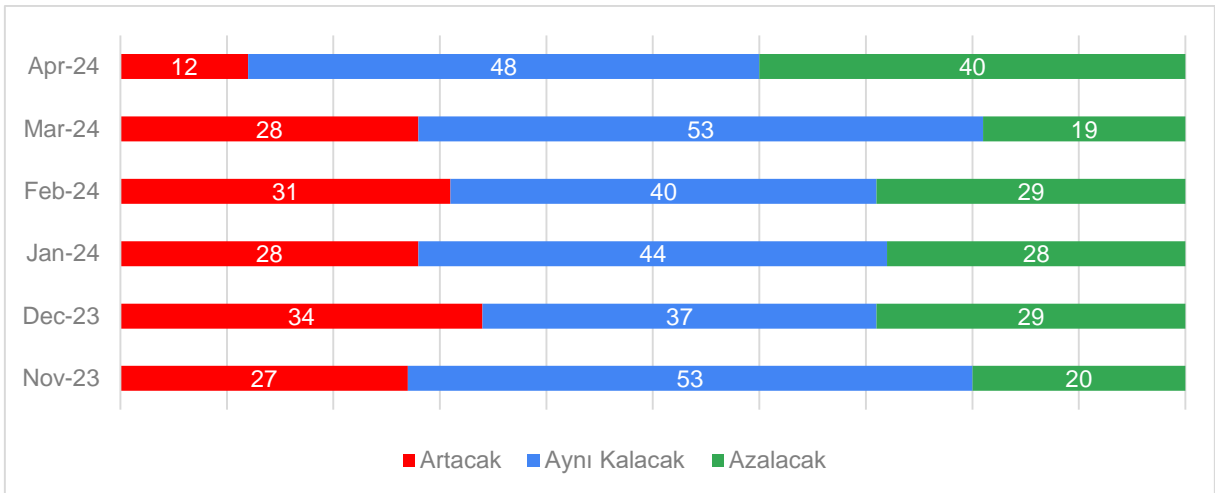
Grafik 28: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi Değerimi

Nisan ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 12'si artacağını, yüzde 40'ı azalacağını, yüzde 48'i ise değerismeyeceğini belirtmiştir.

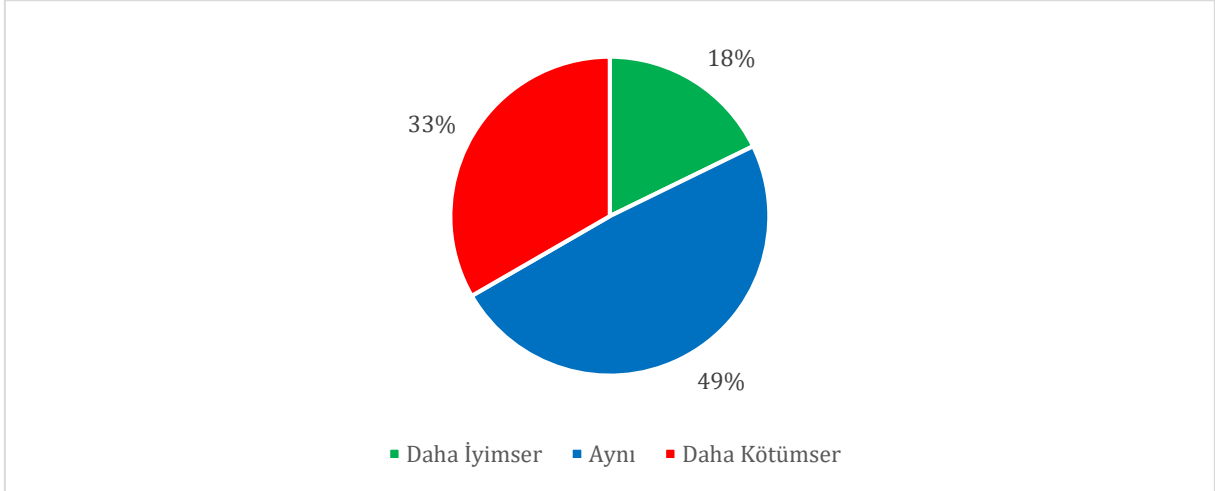
Grafik 29: Tahsilat Değerisi Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değerisi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki tahsilat değerisi hakkında artış beklentilerinde düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görülmüştür.

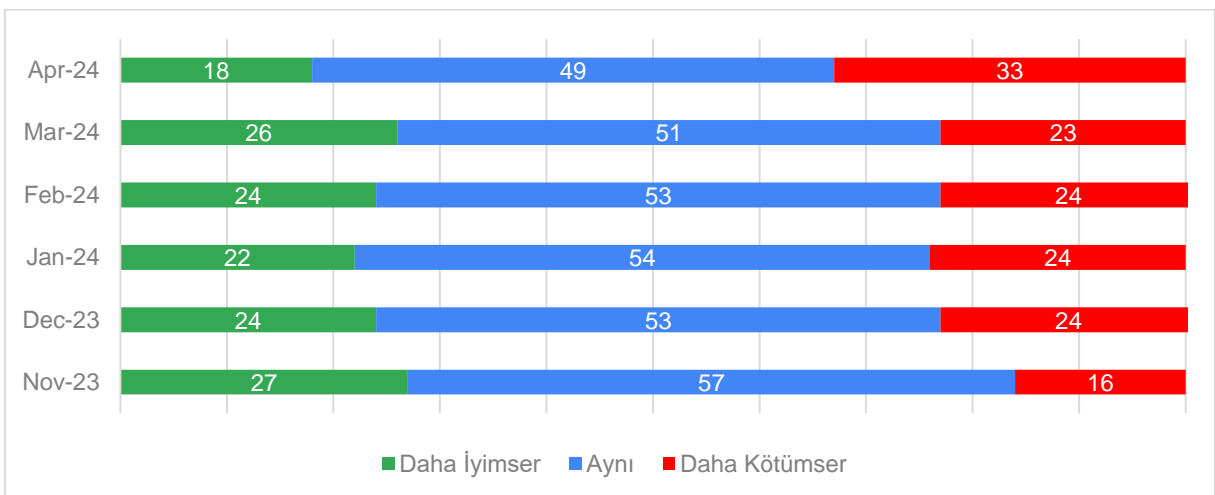
Grafik 30: Tahsilat Değerisi Beklentisi Değerisi

Nisan ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 18'i daha iyimser, yüzde 33'ü daha kötümser, yüzde 49'u ise aynı olacağını belirtmiştir.

Grafik 31: Genel Gidişat Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla iyimser beklentiye sahip olanların oranında genel olarak bir düşüş olduğu görülmüştür.

Grafik 32: Genel Gidişat Beklentisi Değişimi

Genel Değerlendirme

Şubat 2015'ten günümüze aylık hesaplanan **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi**, Mart 2018'e kadar yükselen bir eğilim izlemiş, bu tarihten sonra azalışa geçerek Ekim 2018'de 95,15 değerini alarak en düşük seviyesini görmüştür. **Kasım 2018'**den itibaren dalgalı bir seyir izleyen endeks, **Eylül 2023'te** 99,29; **Ekim 2023'te** bir önceki aya göre 0,51 puan azalarak 98,78; **Kasım 2023'te** 0,18 puan artarak 98,96; **Aralık 2023'te** 0,35 puan artarak 99,31, **Ocak 2024'te** 0,34 puan azalarak 98,97; **Şubat 2024'te** 0,20 puan artarak 99,17 ve **Mart 2024'te** 0,83 puan artarak **100** değerlerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Factoring Endeksi**, Eylül 2023'te 99,98; Ekim 2023'te bir önceki aya göre 0,16 puan artarak 100,14; Kasım 2023'te 0,31 puan artarak 100,45; **Aralık 2023'te** 0,23 puan artarak 100,68; **Ocak 2024'te** 0,46 puan azalarak 100,22; **Şubat 2024'te** 0,10 puan artarak 100,32 ve **Mart 2024'te** 0,89 puan artarak 101,21 değerlerini almıştır.

Endeksin diğer bir alt bileşeni olan **Finansal Kiralama Endeksi**, Eylül 2023'te 101,36; Ekim 2023'te bir önceki aya göre 0,39 puan azalarak 100,97; Kasım 2023'te 0,52 puan azalarak 100,45; **Aralık 2023'te** 0,43 puan azalarak 100,02; **Ocak 2024'te** 0,77 puan artarak 100,79; **Şubat 2024'te** 0,35 puan artarak 101,14 ve **Mart 2024'te** 1,35 puan artarak 102,49 değerlerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansman Endeksi** ise Eylül 2023'te 96,54; Ekim 2023'te bir önceki aya göre 1,3 puan azalarak 95,24; Kasım 2023'te 0,74 puan artarak 95,98; **Aralık 2023'te** 1,24 puan artarak 97,22; **Ocak 2024'te** 1,32 puan azalarak 95,90; **Şubat 2024'te** 0,14 puan artarak 96,04 ve **Mart 2024'te** 0,26 puan artarak 96,30 değerlerini almıştır.

Alt endekslerde görülen artışlar, FKB Ekonomik Görünüm Endeksi'nin de artmasını sağlamıştır. Sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, **Mart 2024** döneminde sektör paydaşlarının **Şubat 2024'te** başlayan ekonomiye ilişkin olumlu beklentilerinin devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda, **Şubat 2024'te** bir önceki aya göre gözlemlenen 0,20 puanlık artış, **Mart 2024'te** 0,83 puanlık süregiden bir artışa yerini bırakmıştır. FKB Ekonomik Görünüm Endeksi'nin, ekonomik beklentileri yansıtan bir gösterge olduğu düşünüldüğünde, Şubat ve Mart aylarında beklentilerin olumlu yönde kalıcı olma olasılığı artmıştır. Bu durum, yeni ekonomik programa duyulan güvenin bir göstergesi olduğu ifade edilebilir. Aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak içinse ilerleyen dönemlerde endeksin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketine göre; katılımcıların **enflasyon beklentileri 2024 Nisan ayı, 2024 yıl sonu ve 2025 yıl sonu** için sırasıyla %3,8; %50,85 ve %33,96 olarak gerçekleşmiştir. **Mart 2024** anket sonuçları olan, sırasıyla %4,17; %48,23 ve %33,48, karşılaştırıldığında ay sonu beklentisinde azalış, cari ve gelecek yıl sonu beklentilerinde ise kısmi bir artış olduğu görülmektedir. Ay sonu beklentisindeki azalışın sıkı para politikası uygulamalarının; cari ve gelecek yıl sonu beklentilerindeki kısmi artışın ise anket katılımcılarının ihtiyatlı davranma güdüsünü muhafaza etmelerinin bir sonucu olduğu ifade edilebilir. Beklenti oluşumunun doğası gereği, bir anket dönemden diğerine enflasyon tahminlerinin kısmen değişmesini olağan kabul etmek ve enflasyonun izleyeceği patikayı anlamak için para politikası duruşunu incelemek gerekmektedir. Bu bağlamda, orta ve orta-uzun vadede para politikasının sıkılaştırılmasının Grafik 8 ve Grafik 10'da da görüldüğü üzere enflasyon beklentilerine yansımaya devam ettiği görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi sonuçlarına göre, **Nisan 2024** sonu **Dolar kuru beklentisi** 33,11 olarak gerçekleşirken, **2024 yıl sonu ve 2025 yıl sonu** Dolar kuru beklentileri ise sırasıyla 40,71 ve 48,69 olarak gerçekleşmiştir. **Mart 2024** anket sonuçları olan, sırasıyla 32,19; 40,49 ve 49,13 ile karşılaştırıldığında, piyasa katılımcılarının döviz kuru seviyesine ilişkin beklentilerinde her bir dönem için kısmi artış görülmektedir. Katılımcıların yıl sonu beklentileri dikkate alındığında, 2025 yılında bir önceki yıl sonuna göre TL'de %19,60 civarında değer kaybı beklenmektedir. Her ne kadar dolar kurunun seviyesine ilişkin beklentiler kısmi olarak yükselmiş olsa da, Mart 2024 anket sonucu olan %21,33 ile karşılaştırıldığında, 2025 yıl sonu TL'deki değer kaybı beklentisi azalmıştır. Grafik 14 ve Grafik 16'da görüleceği üzere kur beklentisi, yıl sonu değerleri itibariyle istikrarlı bir görünüm sergilemektedir. **Nisan 2024** anket sonuçlarına göre, 2025 sonu TL'deki değer kaybı oranı beklentisinin (%19,60), enflasyon oranına ilişkin beklentinin (%33,96) altında oluştuğu gözlenmektedir. Bu bağlamda, katılımcıların döviz kurundan enflasyona yönelik geçişkenliğini, gelecek dönemlerde fiyat artışlarının bütünüyle olmasa da önemli bir nedeni olarak göz önünde bulundurduğu söylenebilir. Haziran 2023'ten bu yana Türkiye CDS priminde görülen dalgalanarak azalma yönündeki eğilimin (ortalama olarak Haziran'da 481,96; Ekim'de 396,33; Kasım'da 335,54; Aralık 280,23; Ocak 325,43, Şubat 288), devam ettiği ve Mart 2024'te CDS priminin bir önceki aya göre %4,44 oranında artarak 300,79 değerini aldığı gözlenmektedir. CDS primindeki değişimler, piyasa katılımcılarının ülke ekonomisine ilişkin risk algılarının göstergesi olması itibariyle, döviz kuru beklentilerine yansıtıldığını söylemek mümkündür.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi **Nisan 2024** sonuçları, gelecek 3 ay için **kısa vadeli ticari kredi faiz oranının** %61,62 ve FKB'ye üye kurumlardan sağlanan ortalama **fon maliyetinin** ise %68,79 olarak beklendiğini göstermektedir. **Mart 2024**'te bu iki orana ilişkin beklentilerin sırasıyla %52,22 ve %58,38 olduğu göz önüne alındığında, kredi faizlerinin gelecek dönemlerdeki değerlerine ilişkin katılımcıların beklentilerinde Grafik 18 ve Grafik 20'de görüleceği üzere artış yönünde bir eğilim gözlenmektedir. TCMB verilerine göre, bankalarca açılan kredilere uygulanan yıllıklandırılmış ticari kredi faiz ortalaması, tümü ilk hafta olmak üzere Eylül 2023'te %38; Ekim 2023'te %49; Kasım 2023'te %51,14; Aralık 2023'te %52,82; Ocak 2024'te %53,52; Şubat 2024'te %53,90 ve Mart 2024'te %54,33 civarında gerçekleşmiştir. Mart 2024 son haftada bu oran %66,29 olmuştur. Faiz beklentilerinde gözlemlenen artış eğilimi, TCMB'nin sıkı para politikasının gereği olarak yükseltilecek politika faizinin piyasa beklentilerine yansımalarıyla ilişkilidir ve beklentiler gerçekleşen faiz oranıyla uyumludur.

Nisan 2024 FKB Ekonomik Görünüm Anketi sonuçlarına göre, katılımcıların **GSYH büyüme oranı beklentisi** 2024 yılı için %3,34 ve 2025 yılı için %3,66 olmuştur. Cari yıl beklentisinin %3,64 ve gelecek yıl beklentisinin %4,05 olduğu **Mart 2024** anketiyle karşılaştırıldığında, her iki yıl için de büyüme oranı beklentisinde azalış gözlemlenmektedir. Aynı yıllar için Orta Vadeli Plan (OVP)'in sırasıyla %4 ve %4,5 ile IMF'nin sırasıyla %3 ve %3,2 öngörülerine karşılaştırıldığında, katılımcıların GSYH büyüme oranı beklentisi, OVP öngörülerinin altında ve IMF'nin öngörülerinin üzerinde oluşmuştur.

Nisan 2024 FKB Ekonomik Görünüm Anketi katılımcılarının %49'u **işlem hacminin** önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde artacağı, %29'u değişmeyeceği ve %22'si ise azalacağı yönünde görüş bildirmiştir. Bu oranların **Mart 2024** anketinde sırasıyla %50, %38 ve %12 olduğu göz önüne alındığında işlem hacmi beklentisinde Grafik 26'dan da izlenebileceği gibi azalış eğiliminin baskın olduğu görülmektedir. **Nisan 2024** anket sonuçlarına göre, **Takipteki kredi oranı değişimi beklentisinde** gelecek 3 aylık döneme ilişkin artış %72 olarak gerçekleşirken, katılımcıların %27'si oranın değişmeyeceğini ve %1'ü ise azalacağını öngörmektedir. Bu üç oranın **Mart 2024** anketinde sırasıyla %66; %30 ve %4 olarak gerçekleştiği göz önüne alındığında, Grafik 28'de de izlenebileceği üzere takibe

düşen kredi oranı beklentisinde belirgin bir artış görölmektedir. **Nisan 2024** anket katılımcılarının %12'si gelecek 3 aylık dönemde **tahsilat oranının** artacağını, %48'i değişmeyeceğini ve %40'ı azalacağını öngörmektedir. **Mart 2024** anketinde bu oranların sırasıyla %28; %53 ve %19 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Grafik 30'dan da izlenebileceği üzere anket katılımcılarının tahsilat hacminde belirgin bir azalış beklentisi içerisinde oldukları gözlenmektedir. İşlem hacmi, takipteki kredi oranı ve tahsilat oranlarına ilişkin beklentiler bir arada değerlendirildiğinde, anket katılımcılarının büyük ölçüde olumsuz beklentilere sahip oldukları görölmektedir. Esasen bu durum sıkı para politikasının beklentilere bir yansımasıdır.

Sektörün genel değerlendirilmesine ilişkin olarak, **Nisan 2024**'te katılımcıların %49'u gelecek 3 ayın cari durumdan farklı olmayacağını, %18'i daha iyi ve %33'ü ise daha kötü olacağını belirtmiştir. **Mart 2024** sonuçları olan sırasıyla; %51, %26 ve %23 karşılaştırıldığında, sektördeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla iyimser beklentiye sahip olanların oranının bir önceki aya göre azaldığı, kötümser beklentiye sahip olanların da arttığı görölmektedir. Sektörün genel durumunu koruyacağını ifade edenlerin oranında ise kısmi bir azalış söz konusudur. Bu sonuçlar, işlem hacmi, takibe düşen krediler ve tahsilat oranına ilişkin beklentilerle birlikte değerlendirildiğinde, kötümser bir beklentinin hakim olduğunu ima etmektedir. Bununla birlikte, endeks değerlerinin aydan aya değişmesinin olağan olduğunu kabul etmek ve dolayısıyla uzun dönemli eğilimler ve aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için ilerleyen dönemlerde endeksin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

EK 1: Endeks Tabloları

Tablo 2: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		99,21	102,00	101,10	100,34	100,72	100,81	100,10	100,22	100,31	100,57	102,51
2016	99,58	100,64	103,50	102,81	103,43	103,79	101,72	102,41	102,29	102,54	103,28	103,76
2017	101,77	103,27	103,50	102,11	103,15	103,04	102,59	103,10	102,40	103,06	103,52	104,60
2018	102,87	103,23	104,02	103,34	102,92	102,10	101,83	99,65	96,22	95,15	98,09	100,29
2019	96,89	97,31	100,00	99,30	99,46	97,80	99,11	97,57	99,19	100,12	100,20	101,71
2020	100,20	101,04	101,06	98,72	98,02	100,45	101,20	100,98	101,94	101,56	101,75	102,30
2021	100,63	100,77	102,20	100,84	99,42	101,68	99,96	101,04	101,48	100,89	101,91	101,58
2022	98,94	100,17	101,51	100,90	100,16	100,39	97,17	97,92	98,25	98,82	99,64	100,31
2023	99,51	98,78	100,33	101,04	99,49	97,82	98,37	98,66	99,29	98,78	98,96	99,31
2024	98,97	99,17	100,00									

Tablo 3: Finansal Kurumlar Birliği Faktoring Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		101,67	103,59	102,14	101,24	102,04	101,54	101,47	101,82	102,58	101,65	103,08
2016	100,76	102,20	102,46	101,53	101,95	102,11	100,69	101,48	101,78	101,55	102,19	102,37
2017	101,06	102,44	102,22	100,43	101,97	101,96	101,40	102,24	101,85	102,52	103,02	103,20
2018	102,25	102,91	102,77	102,11	102,35	101,79	101,88	99,67	99,51	98,98	100,04	100,35
2019	99,21	99,22	100,00	99,64	99,74	98,40	100,57	98,54	99,85	100,55	100,20	101,41
2020	100,32	100,04	100,54	98,64	97,57	99,40	100,35	99,91	100,54	100,54	100,56	101,60
2021	99,57	99,82	100,85	100,01	98,71	100,70	99,00	99,65	100,90	99,64	101,15	100,96
2022	98,27	99,56	100,33	99,89	99,19	99,61	98,48	98,72	99,90	100,07	101,03	101,30
2023	100,60	100,43	101,12	99,91	100,07	99,54	100,20	100,00	99,98	100,14	100,45	100,68
2024	100,22	100,32	101,21									

Tablo 4: Finansal Kurumlar Birliği Finansal Kiralama Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		100,60	104,58	103,47	102,63	102,54	102,91	101,19	101,95	101,05	101,63	104,06
2016	102,38	102,20	103,96	102,83	103,73	104,46	101,13	101,18	101,33	101,94	102,49	103,76
2017	101,37	103,99	104,43	102,71	103,37	103,50	102,41	102,58	101,50	102,28	102,24	104,08
2018	102,41	103,08	104,47	103,41	101,81	100,69	99,99	96,58	90,70	88,82	94,70	99,23
2019	92,83	94,34	100,00	98,43	98,83	95,88	97,90	95,31	98,30	99,35	99,83	101,53
2020	100,47	101,64	101,63	99,95	97,58	100,29	100,77	100,63	102,27	101,62	102,37	102,09
2021	101,41	101,25	102,89	102,43	100,79	102,02	100,09	101,75	102,57	102,01	103,04	101,62
2022	98,43	100,81	103,17	102,82	100,96	100,73	94,86	96,98	97,86	99,27	100,20	100,22
2023	100,62	100,37	102,24	105,55	101,16	98,59	99,43	100,67	101,36	100,97	100,45	100,02
2024	100,79	101,14	102,49									

Tablo 5: Finansal Kurumlar Birliği Finansman Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		95,37	97,81	97,69	97,15	97,59	97,98	97,63	96,90	97,31	98,42	100,39
2016	95,60	97,52	104,07	104,08	104,59	104,80	103,35	104,59	103,76	104,14	105,17	105,16
2017	102,87	103,36	103,83	103,19	104,12	103,67	103,96	104,47	103,85	104,37	105,30	106,52
2018	103,95	103,70	104,82	104,49	104,60	103,83	103,62	102,70	98,44	97,65	99,52	101,29
2019	98,62	98,38	100,00	99,84	99,81	99,11	98,86	98,86	99,42	100,48	100,57	102,19
2020	99,81	101,43	101,01	97,57	98,91	101,65	102,47	102,38	103,00	102,51	102,30	103,20
2021	100,92	101,22	102,87	100,07	98,77	102,32	100,79	101,71	100,98	101,01	101,54	102,16
2022	100,11	100,14	101,01	100,00	100,33	100,83	98,17	98,07	96,99	97,13	97,69	99,41
2023	97,30	95,52	97,64	97,65	97,23	95,34	95,48	95,32	96,54	95,24	95,98	97,22
2024	95,90	96,04	96,30									

EK 2: Metodoloji

Tablo 6: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi - Metodoloji

Metodoloji	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi																										
<i>Çalışmanın Amacı</i>	Ekonominin üretim, satış ve tüketim kanallarında yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin göstergelerden hareketle oluşturulan bileşik endeks ile piyasanın izlenmesidir.																										
<i>Verinin Tanımı</i>	Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin iktisadi seyirin zaman periyodunda izlenebilmesi amacıyla sözleşme/fatura adedi, tutar ve süre göstergeleridir.																										
<i>Sektörel Kapsam</i>	Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerini kapsamaktadır.																										
<i>Zaman Kapsamı</i>	Endeksin temel dönemi 2019 yılı Mart ayı olup; sonuçlara ilişkin istatistikler 2015 yılı Ocak ayından itibaren mevcuttur.																										
<i>Temel Dönem/Yıl</i>	Mart 2019																										
<i>Referans Dönemi</i>	İçinde bulunulan aydır.																										
<i>Ölçü Birimi</i>	Sözleşme/Fatura Adeti – Adet Sözleşme/Fatura Tutarı – TL Sözleşme/Fatura Süresi – Ay																										
<i>Dönemsellik</i>	Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık																										
<i>Zamanlılık</i>	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 4 gündür.																										
<i>Yayımlama Takvimi</i>	Her ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.																										
<i>Hesaplama Yöntemi</i>	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi, finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin üretim, satış ve tüketim kanallarını gösteren değişkenleri kullanarak oluşturulan ekonomik görünümün zaman içinde meydana gelen değişimini ölçmektedir. Endeksin teorik çerçevesi ortaya konulduktan sonra Ocak 2015-Eylül 2022 dönemini kapsayan veri kümesi analiz edilmiş ardından verinin doğasına uygun olarak 2019 yılı Mart ayı referans dönem olarak belirlenmiş ve izleyen dönemler itibarıyla aylık değişimler izlenmiştir.																										
	Endekste yer alan göstergeler ve göstergelere ilişkin ağırlıklar, endeks geliştirme dönemi içinde gerçekleştirilen masa başı araştırma ve uzman görüşü anketlerine dayanmaktadır.																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları</th> <th>Ağırlıklar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Finansal Kiralama</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td> <td>0,16</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td> <td>0,40</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td> <td>0,44</td> </tr> <tr> <td>Faktoring</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Fatura Adedi</td> <td>0,25</td> </tr> <tr> <td>- Fatura Tutarı (TL)</td> <td>0,28</td> </tr> <tr> <td>- Fatura Vadesi (ay)</td> <td>0,47</td> </tr> <tr> <td>Finansman Şirketleri</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td> <td>0,29</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td> <td>0,20</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td> <td>0,51</td> </tr> </tbody> </table>	Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları	Ağırlıklar	Finansal Kiralama		- Sözleşme Adedi	0,16	- Sözleşme Tutarı (TL)	0,40	- Sözleşme Vadesi (ay)	0,44	Faktoring		- Fatura Adedi	0,25	- Fatura Tutarı (TL)	0,28	- Fatura Vadesi (ay)	0,47	Finansman Şirketleri		- Sözleşme Adedi	0,29	- Sözleşme Tutarı (TL)	0,20	- Sözleşme Vadesi (ay)	0,51
Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları	Ağırlıklar																										
Finansal Kiralama																											
- Sözleşme Adedi	0,16																										
- Sözleşme Tutarı (TL)	0,40																										
- Sözleşme Vadesi (ay)	0,44																										
Faktoring																											
- Fatura Adedi	0,25																										
- Fatura Tutarı (TL)	0,28																										
- Fatura Vadesi (ay)	0,47																										
Finansman Şirketleri																											
- Sözleşme Adedi	0,29																										
- Sözleşme Tutarı (TL)	0,20																										
- Sözleşme Vadesi (ay)	0,51																										
	Ekonomik Görünüm Endeksi ana grupları eşit önem derecesinde endeks hesaplamasına dahil edilmiş olup; alt bileşenlerin hesaplanmasında ise göstergelerin ağırlıkları uzman görüş anketine dayalı olarak uygulanan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) kullanılarak belirlenmiştir.																										
	Endekste yer alan göstergelere ilişkin veriler Finansal Kurumlar Birliği tarafından sağlanmakta olup; ham verinin endekse dahil edilebilecek hale getirilmesi için veri düzenlemesi ve kontrolü işlemleri yapılmaktadır. Aylık olarak derlenen veriler kullanılarak takip eden ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü endeks bülteni kamuoyuna duyurulmaktadır.																										

Tablo 7: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi - Metodoloji

Metodoloji	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi
<i>Çalışmanın Amacı</i>	Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerinde karar alıcı ve uzman kişilerin çeşitli makroekonomik değişkenlere ilişkin beklentilerinin izlenmesidir.
<i>Verinin Tanımı</i>	Tüketici enflasyonu, döviz kuru, GSYH büyüme hızı, takipteki kredi oranı ve faiz oranları gibi temel makroekonomik değişkenlere ilişkin kısa ve uzun vadeli beklentilerin izlenmesi amacıyla üretilen göstergelerdir.
<i>Sektörel Kapsam</i>	Katılımcı paneli, Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerindeki karar alıcı ve uzman kişiler ile profesyonellerden oluşmaktadır.
<i>Zaman Kapsamı</i>	Ekonomik Görünüm Anketi, 2023 yılı Ekim ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur.
<i>Temel Dönem/Yıl</i>	Ekim 2023
<i>Referans Dönemi</i>	İçinde bulunulan aydır.
<i>l Birimi</i>	Tüketici Enflasyonu Beklentisi – Yüzde ABD Dolar Kuru Beklentisi – TL Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde GSYH Büyüme Beklentisi – Yüzde İşlem Hacmi Beklentisi – Kategorik Takipteki Kredi Oranı Beklentisi – Kategorik Tahsilat Değişimi Beklentisi – Kategorik Genel Gidişat Beklentisi – Kategorik
<i>Dönemsellik</i>	Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık
<i>Zamanlılık</i>	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 7 gündür.
<i>Yayımlama Takvimi</i>	Her ayın üçüncü haftasındaki arşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.
<i>Hesaplama Yöntemi</i>	Ekonomik Görünüm Anketine ilişkin veri analizi gerçekleştirilirken tanımlayıcı istatistikler kullanılarak veri kümesi özetlenmektedir. Bu aşamada verinin ölçüm düzeyi ve frekans dağılımı göz önüne alınarak uygun merkezi eğilim ölçüsü hesaplanmaktadır. Diğer bir ifadeyle veriyi tek başına temsil eden değerleri hesaplayabilmek için uygun ortalama seçimi yapılmaktadır. Bu süreçte veri kümesindeki aykırı ya da uç değerler analiz edilerek, aykırı (outlier) ¹ veya uç değerler (extreme outlier) ² çıkarılarak hesaplanan ortalamalar ile budanmış ortalamalar (trimmed mean) ³ gibi istatistikler arasından en uygunu tercih edilmektedir.

¹ Aykırı (Outlier) Değer: Tukey’s Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 1.5 * (Q3 - Q1)$ ’den küçük ve $Q3 + 1.5 * (Q3 - Q1)$ ’den büyük değerler aykırı değer olarak kabul edilmektedir.

² Uç (Extreme Outlier) Değer: Tukey’s Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 3 * (Q3 - Q1)$ ’den küçük ve $Q3 + 3 * (Q3 - Q1)$ ’den büyük değerler uç değer olarak kabul edilmektedir.

³ Budanmış Ortalama (Trimmed Mean): Belirli bir yüzde oranındaki en yüksek ve en düşük değerlerin veri dizisinden çıkarılması sonrasında hesaplanan aritmetik ortalamadır.

EK 3: Anket Formu

Tablo 8: Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Özet Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi			
	Aylık Enflasyon	Yıllık Enflasyon	
	Cari Ay Sonu	Cari Yıl Sonu (Ocak-Aralık)	Gelecek Yıl Sonu (Ocak-Aralık)
Tüketici enflasyonu beklentiniz nedir? (%)	3,80	50,85	33,96
Bankalararası döviz piyasası ABD Dolar kuru beklentiniz nedir? (TL)	33,11	40,71	48,69
Yıllık GSYH büyüme beklentiniz nedir?(%)		3,34	3,66
Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası 61,62		
Sektörünüzdeki ortalama faiz oranı beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası 68,79		
Sektörünüzdeki işlem hacmi (önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentiniz nedir?)	Artacak 49%	Aynı 29%	Azalacak 22%
Takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentiniz nedir?	Artacak 72%	Aynı 27%	Azalacak 1%
Sektörünüzdeki tahsilat değişimi hakkında beklentiniz nedir?	Artacak 12%	Aynı 48%	Azalacak 40%
Sektörünüzdeki genel gidişat hakkında (önceki 3 aylık döneme kıyasla) beklentiniz nedir?	Daha İyimser 18%	Aynı 49%	Daha Kötümser 33%

- Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi ve Beklenti Anketi İstatistikleri Projesi 2022 yılı Mart ayından itibaren İstanbul Üniversitesi ile Finansal Kurumlar Birliği tarafından yürütölmektedir.
- Beklenti anketi sonuçları, katılımcıların değerlendirmeleri esas alınarak hesaplanmakta olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.
- Endeks sonuçları, Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ile Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sisteminde (FKSTS) yer alan ve FKB bünyesinde derlenen verilerin kullanıldığı akademik bir araştırmanın ürünü olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.